Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An tSraith Shóisearach, 2022

Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála

Teicneolaíocht Adhmaid

Comhleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuillteanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Scrúdú Deiridh na Sraithe Sóisearaí, 2022

Teicneolaíocht Adhmaid

Comhleibhéal

Scéim Marcála

Léirítear na réitigh shamplacha thíos mar fhreagraí samplacha.
Tá gach réiteach bailí eile inghlactha agus marcáiltear iad dá réir.

Freagair gach ceist.

Ceist 1.

C.	FREAGRA	ÍOMHÁ(NNA)	MARC
(a)	**(i) Ainmnigh an fabht adhmaid a thaispeántar.** Cranra adhmaid, cranra beo, cranra marbh, cranra.	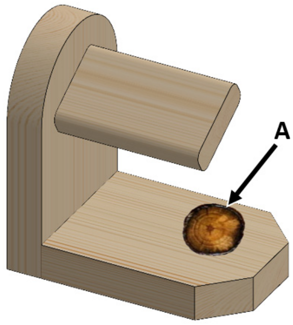	**2 mharc**
	(ii) Déan cur síos ar conas is féidir leis an bhfabht seo dul i bhfeidhm ar an adhmad. • Neart an adhmaid a laghdú • Dochar a dhéanamh don chuma atá ar an adhmaid • Téann sé i bhfeidhm ar an gcuma/inoibritheacht…		**2 mharc**
(b)	**Tabhair dhá chúis gur phróiseas tábhachtach í an mharcáil amach sa Teicneolaíocht Adhmaid.** • Chun treoir a thabhairt do phróiseáil • Chun cruinneas a chinntiú san obair • Lena chinntiú go dtéann gach ábhar le chéile • Laghdaítear cur amú ábhair • Cur amú ábhair a aithint…		(2 + 2) **4 mharc**
(c)	**(i) Ainmnigh an sábh a thaispeántar.** Sábh tionúir, droimshábh.	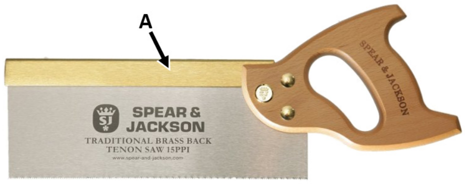	**1 mharc**
	(ii) Luaigh feidhm pháirt A ar an sábh. Neartaíonn sé an lann, cuireann sé leis an dolúbthacht, coinníonn sé an lann díreach, cuireann sé meáchan leis, stalcann sé…		**1 mharc**
	(iii) Ainmnigh agus sceitseáil sábh iomchuí amháin eile... Déadsábh, sábh cóipeála, scrollsábh, crios-sábh, preabshábh, sábh láimhe, sábh Seapánach…	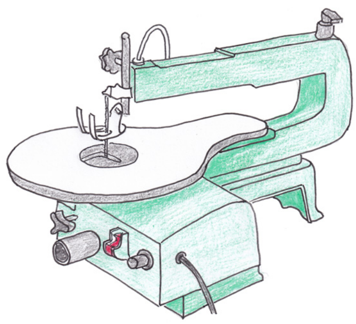	(1 + 4) **5 mharc**
(d)	**(i) Buntáiste agus míbhuntáiste a bhaineann leis an alt seo.** Buntáiste: • Tapa le cóimeáil/díchóimeáil • Éasca é a dhéanamh... Míbhuntáiste: • Níl cuma maith air • Scoilteann ailt mar sin go minic...	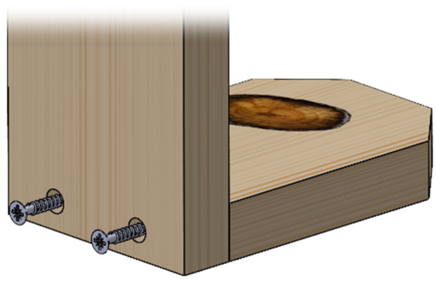	(2 + 2) **4 mharc**

C.	FREAGRA	ÍOMHÁ(NNA)	MARC
(d)	**(ii) Sainaithin an scriúcheann agus tabhair buntáiste** Pozidriv Buntáiste: • Greim níos fearr agus an scriú á ionsú/á bhaint • Oireann an scriúire níos éasca...	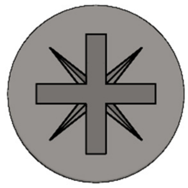	(1 + 1) **2 mharc**
	(iii) Ainmnigh agus sceitseáil alt féideartha amháin eile... Méaralt, déadalt, alt briosca, duail, alt domanó, bunalt, alt rádail...	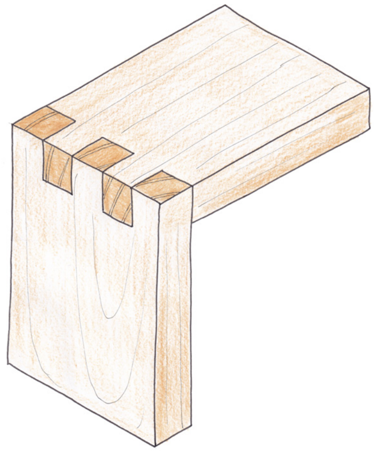	(1 + 4) **5 mharc**
		Iomlán Cheist 1	**26 marc**

Ceist 2

C.	FREAGRA	ÍOMHÁ(NNA)	MARC
(a)	**(i) Ainmnigh dhá chlár mhonaraithe fhéideartha.** • Sraithadhmad • Lannchlár • Clár snáithíneach meándlúis...	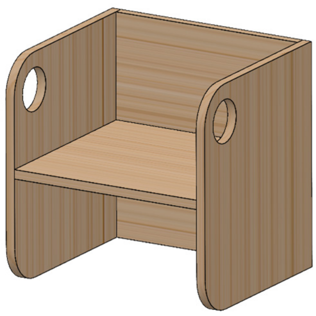	(2 + 2) **4 mharc**
	(ii) Mol clár agus tabhair cúis.. • Cúis oiriúnach le haghaidh rogha an chláir		(1 + 2) **3 mharc**
	(iii) Cuir in iúl le tic (✓)....		(1 an ceann) **4 mharc**

Cláir mhonaraithe	Fíor	Bréagach
Tá cláir mhonaraithe ar fáil i leatháin mhóra	✓	
Tá cláir mhonaraithe an-seasmhach	✓	
Fásann cláir mhonaraithe go nádúrtha		✓
Tá cláir mhonaraithe saor ó lochtanna nádúrtha	✓	

C.	FREAGRA	ÍOMHÁ(NNA)	MARC
(b)	**(i) Críochnaigh an t-ingearchló.**	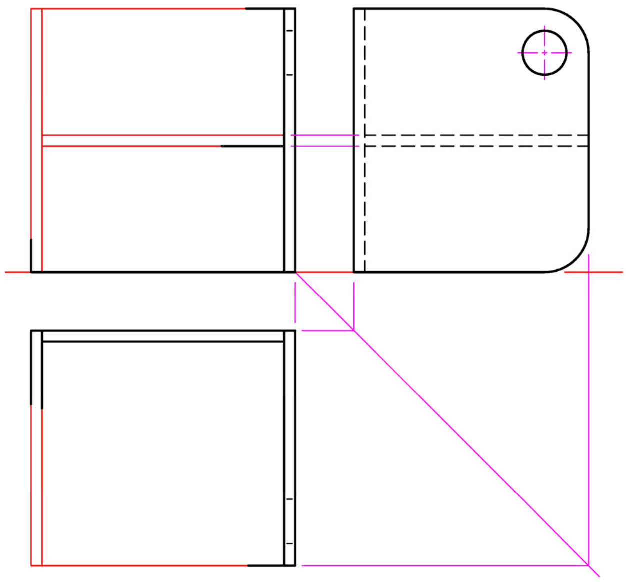	**4 mharc**
	(ii) Críochnaigh an bonnchló.		**2 mharc**
(c)	**(i) Ainmnigh gach ceann de na huirlisí greanála...** **A** – Bloc greanála **B** – Greanóir boise, fithiseach, bailchríochnaithe, gan sreang **C** – Meaisín greanála, greanóir binse/diosca/creasa...	A B 	(1 an ceann) **3 mharc**
	(ii) Liostaigh dhá réamhchúram sábháilteachta ar leith is cóir a chomhlíonadh má úsáidtear uirlis ghreanála C • Caith súilchosaint i gcónaí • Caith masc deannaigh i gcónaí • Coinnigh méaraí agus láimhe ón diosca greanála • Ba chóir muinchillí scaoilte nó fada a rolladh suas • Coinnigh an t-ábhar docht ar an mbord agus tú ag greanáil	C 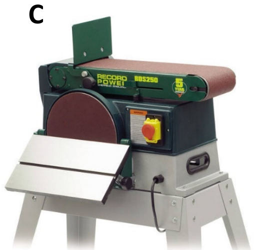	(2 + 2) **4 mharc**
(d)	**Bain úsáid as nótaí agus sceitsí saorláimhe, agus déan cur síos ar dhá chéim a bhaineann le hullmhú an adhmaid.** • Úsáid scríobaire chun marcanna peann luaidhe nó scríobthaí a bhaint • Líon aon pholl nó locht atá ann • Greanáil gach dromchla trí pháipéar scríobach a úsáid – ag dúl ó gharbh go mín • Dustáil na dromchlaí ar fad • Cuimil na dromchlaí le héadach tais • Gearr siar an snáithe ardaithe trí pháipéar scríobach mín a úsáid • Cuimil é le biotáille bhán...	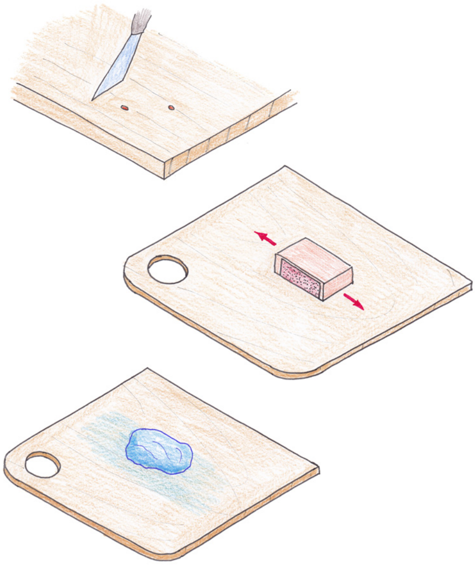	(4 + 4) **8 marc**
		Iomlán Cheist 2	**32 marc**

Ceist 3

C.	FREAGRA	ÍOMHÁ(NNA)	MARC
(a)	**(i) Dhá chúis a chuireann an Comhairle Crann plandáil crann chun cinn.** • Soláthar don fholláine – spáis ghlasa, níos lú struis, conairí siúil, srl. • Ocsaigin a chruthú, CO^2 a shú • Gnáthóg a sholáthar d'ainmhithe, plandaí agus feithidí – truailliú a laghdú • Tuile a laghdú...	Comhairle Crann na hÉireann	(2 + 2) **4 mharc**
	(ii) Sainaithin gach ceann de na céimeanna i saolré crann darach. **A** – Síol **B** – Péacadh **C** – Síológ **D** – Crann	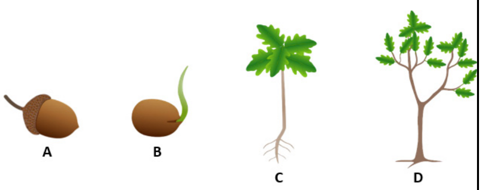	(1 an ceann) **4 mharc**
(b)	**(i) Ainmnigh coda an chrainn.** **A** – Coróin **B** – Tamhan **C** – Fréamhacha	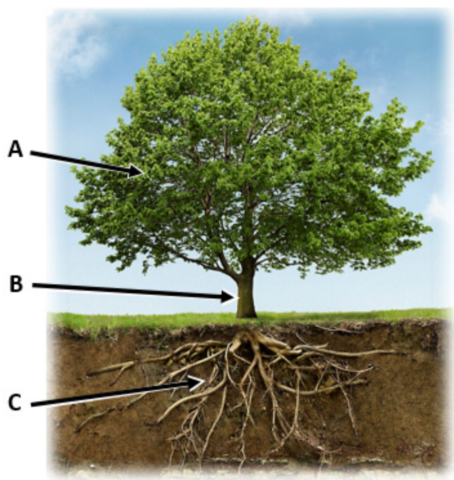	(1 an ceann) **3 mharc**
	(ii) Tabhair feidhm amháin in aghaidh na coda.... Coróin: • Cruthaíonn sé an bheatha d'fhás an chrainn • Tá na duilleoga uirthi chun solas na gréine a ghabhadh... Tamhan: • Géaga agus duilleoga a iompair • Uisce agus mianraí a aistriú ó áit go háit... Fréamhacha: • Greamaíonn siad an crann leis an talamh • Súnn siad uisce agus mianraí ón talamh.		(2 an ceann) **6 mharc**

<table>
<tr><th>C.</th><th>FREAGRA</th><th>ÍOMHÁ(NNA)</th><th>MARC</th></tr>
<tr><td>(c)</td><td colspan="2">(i) Úsáid tic (✓) le cur in iúl cé acu de na grúpaí seo is fearr a mbaineann na focail leo.
<table>
<tr><th>Crainn</th><th>Duillsilteach</th><th>Buaircíneach</th></tr>
<tr><td>Duilleoga i bhfoirm snáthaide</td><td></td><td>✓</td></tr>
<tr><td>Táirgeann crua-adhmad</td><td>✓</td><td></td></tr>
<tr><td>Fásann na crainn go tapaigh</td><td></td><td>✓</td></tr>
<tr><td>Cailltear duilleoga san Fhómhar</td><td>✓</td><td></td></tr>
</table></td><td>(1 an ceann)
4 mharc</td></tr>
<tr><td></td><td>(ii) Ainmnigh gach crann.

A – Dair
B – Seiceamar/Mailp
C – Fuinseog/Caorthann</td><td>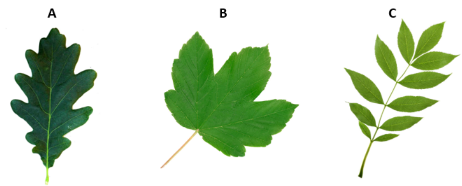
</td><td>(1 an ceann)
3 mharc</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">(iii) Ainmnigh dhá cheann ar bith de na hamhábhair atá riachtanach don fhótaisintéis...

• Solas na gréine
• Dé-ocsaíd charbóin
• Sú (uisce agus mianraí)
• Clóraifill</td><td>(1 + 1)
2 mharc</td></tr>
<tr><td>(d)</td><td>Dear póstaer chun próiseas na fótaisintéise i gcrainn a mhíniú.

• Sceitse den phróiseas

• Nótaí ar thrí chéim sa phróiseas:
o Tarraingíonn na fréamhacha uisce agus mianraí isteach
o Aistrítear uisce agus mianraí suas chuig na duilleoga
o Tógann na duilleoga dé-ocsaíd charbóin isteach ón aer
o Gabhann na duilleoga ar fhuinneamh ó sholas na gréine
o Tarlaíonn próiseas na fótaisintéise sna duilleoga
o Scaoileann na duilleoga ocsaigin amach san aer
o Úsáidtear an glúcós a tháirgeann an crann le haghaidh an fháis.

Aon chéim oiriúnach eile</td><td> </td><td>8 marc</td></tr>
<tr><td colspan="3" align="right">Iomlán Cheist 3</td><td>34 marc</td></tr>
</table>

Ceist 4

C.	FREAGRA	ÍOMHÁ(NNA)	MARC
(a)	**(i) Ainmnigh an teicníc cheardaíochta veinírithe seo.** Maircíneacht		**2 mharc**
	(ii) Sainaithin an modh gearrtha arna thaispeáint. Gearradh rothail ☑ Slisniú leibhéalta ☐		**1 mharc**
	(iii) Tabhair dhá chúis le veinírí a úsáid in ionad adhmad soladach. • Úsáid d'adhmad soladach a laghdú • Níos saoire ná adhmad soladach • Úsáid inbhuanaitheach d'adhmad/Maith don timpeallacht • Úsáid d'adhmad soladach a laghdú ...		(2 + 2) **4 mharc**
(b)	**Déan cur síos ar dhá chéim atá riachtanach chun imlíne an chupáin a aistriú chuig an veinír** • Greamaigh an líníocht le himeall amháin den adhmad le téip • Cuir leathán páipéir charbóin faoin líníocht • Rianaigh an dearadh • Déan seic go bhfuil gach líne le feiceáil ar an adhmad sula mbaintear na leatháin **NÓ** • Gearr timpeall na líníochta • Greamaigh an teimpléad seo leis an adhmad le téip • Rianaigh timpeall an teimpléid le peann luaidhe • Sceitseáil na codanna atá in easnamh chomh cruinn agus is féidir.	 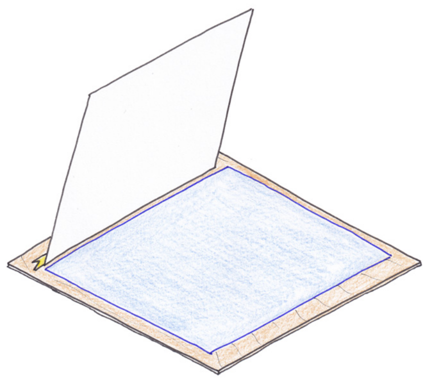	(4 + 4) **8 marc**

C.	FREAGRA	ÍOMHÁ(NNA)	MARC
(c)	**(i) Meaitseáil gach céim...**	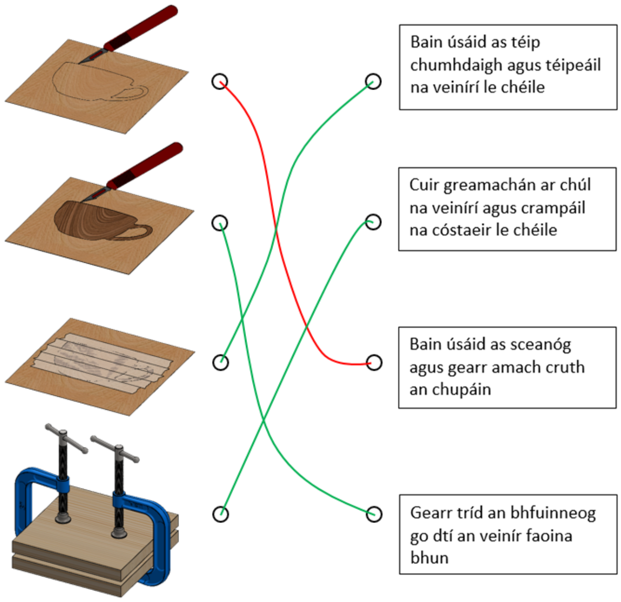	(1 an ceann) **3 mharc**
	(ii) Ainmnigh an uirlis. Clampa G		**2 mharc**
(d)	**Dear coinneálaí barr tábla chun sé chóstaer a stóráil.** Cur i láthair an réitigh dearaidh: 1. **Bun**aonad/**bun**bhosca gan aon aird a thabhairt do chruachadh agus inrochtaineacht na sé chóstaer - sceitse amháin (2 mharc) 2. Iarracht **réasúnta maith** chun na cóstaeirí a stóráil ionas gur féidir iad a chruachadh agus go bhfuil siad inrochtana i seastán/aonad tarraingteach oiriúnach - nótaí mínithe curtha isteach (4 mharc) 3. Dearadh atá sceitseáilte **go maith,** ag léiriú roinnt nuálaíocht agus cruthaitheachta maidir le stóráil na gcóstaer ionas go gcruachtar go héasca iad agus go bhfuil siad inrochtana – nótaí mínithe curtha isteach (6 mharc) 4. Sceitse dearaidh den seastán/aonad a bhfuil caighdeán **den scoth** air, ag léiriú nuálaíochta agus cruthaitheachta bunúla i stóráil na gcóstaer ionas go gcruachtar go héasca iad agus go bhfuil siad inrochtana. Caithfidh an sceitse a bheith rindreáilte nó scáthlínithe agus nótaí tráchta a bheith san áireamh (8 marc)		**8 marc**
		Iomlán Cheist 4	**28 marc**

Scéim Marcála na hOibre Cúrsa 2022

Fóilió Mo Thuras Dearaidh		
Ceannteideal	**Cur síos**	**Marcanna**
Achoimre a Iniúchadh	**Ní bheidh á scrúdú in 2022**	
Fiosrú	**Ní bheidh á scrúdú in 2022**	
Smaointe a ghiniúint	**Ní bheidh á scrúdú in 2022**	
Mo rogha dearaidh & **an chosaint**	An réiteach dearaidh is rogha leat a chur i láthair Smaoinigh ar agus cosain na cinntí dearaidh a rinne tú chun teacht ar an dearadh is rogha leat	20
Líníochta(í) oibre / **Sceitsí**	**Ní bheidh á scrúdú in 2022**	
Meastóireacht & **Athmhachnamh ar an bhfoghlaim**	Pléigh na rudaí ar éirigh leo, na dúshláin agus na nithe a d'fhoghlaim tú agus an obair chúrsa á comhlánú agat	15
An déantúsán		
Comhlíonann an déantúsán an achoimre	Comhlíonadh riachtanais na hachoimre sa déantúsán a cuireadh i láthair	30
Úsáid éifeachtach ábhar, phróiseas agus theicnící	Úsáid inbhuanaithe agus úsáid chuí na n-ábhar, na bpróiseas agus na dteicnící agus an déantúsán á chur i gcrích	20
Cruthaitheacht	Cumadóireacht agus samhlaíocht léirithe sa déantúsán a cuireadh i láthair	30
Ceardaíocht, scileanna agus teicnící	Foirfeacht ceardaíochta léirithe i dtógáil an déantúsáin	60
Cóimeáil an déantúsáin	Cé chomh maith is a rinneadh an déantúsán a chóimeáil	10
Bailchríoch a chur ar an déantúsán	Tá bailchríoch atá ar ard-chaighdeán curtha ar ábhair an déantúsáin	20
Cur i láthair	Cur i láthair foriomlán an déantúsáin chríochnaithe	20
	Móriomlán an Obair Chúrsa i 2022	**225**

Leathanach Bán